

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ

Господарське і повсякденне життя в Давній Греції

Мета: скласти уявлення про господарське і повсякденне життя в Давній Греції

Хід роботи

1. Ознайомтеся із запропонованими матеріалами.
2. Спробуйте відтворити день громадянина Афін:
 - А) заможного;
 - Б) бідного.
3. Зробіть висновки у відповідності з метою роботи

1. Житло

Якби ми опинилися на вулиці давньогрецького міста, то здивувалися б, наскільки вона відрізняється від звичних нам міських вулиць. На неї не виходило жодного вікна — тільки гладкі стіни одно-і двоповерхових будинків з дверима. У центрі будинку знаходився відкритий дворик. Житло греків було дуже простим. Будинок складався з двох частин: чоловічої й жіночої. Через ворота входили до передпокоїв, з обох боків від яких розташовувалися господарські приміщення. Далі — головна зала чоловічої половини з колонами. Посередині в ній стояв вівтар, присвячений Зевсу. З боків до нього примикали кімнати чоловіків. Коридор навпроти головного входу вів до жіночої половини. Вона також мала залу з колонами та кімнати для жінок. За нею — приміщення для рабів та слуг. Деякі будинки мали опалення, каналізацію. В Афінах, на відміну від країн Стародавнього Сходу, розкіш не була модною.

Вчені багато дізналися про побут греків з малюнків на вазах. Нечисленні меблі були простими. Основне місце в будинку займали лежа. Лежа представляло дерев'яну раму на невисоких ніжках. Зверху клали сінник. На цих лежах греки їли напівлежачи і спали. Столи були низькими і маленькими. Господар будинку сидів на почесному місці — в кріслі, жінки — на стільцях з вигнутими спинками. У помешканнях іще були лавки з широко розставленими ніжками, іноді складні. Шаф тоді не було. Постільна білизна та одяг зберігали у дерев'яних скринях. Дрібні предмети розвішували на стінах. Кімнати освітлювалися світильниками на оливі. Греки користувалися зазвичай глиняним посудом. Будинки багатіїв були більшого розміру, прикрашеними й опатнішими. Підлогу покривала мозаїка, стіни прикрашали розписи. Заможні люди мали гарний посуд із золота та срібла.

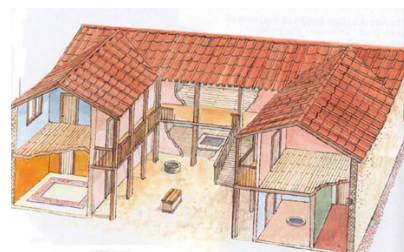
2. Одяг

Грецька одяг був так само простим. Складався із сорочки (хітона) і накидки (гіматія) або плаща. Одяг виготовляли із цілісного шматка лляної або вовняної тканини, пізніше — бавовняної. Чоловіки вдягали короткі або довгі хітони. Жінки носили довгі, до п'ят, легкі, прикрашені вишивкою та золотом хітони (пеплос).

Виходячи на вулицю, поверх хітона чоловіки одягали щось подібне на плащ. Верхнім одягом жінки слугував шматок тканини, яким вона майстерно намотувалася, часто накидуючи на голову.

Чоловіки в Греції покривали собі голову тільки для захисту від дощу і сонця, наприклад, в дорозі чи в театрі під час вистав, що тривали протягом дня.

Жінки часто використовували білила, рум'яна, запашні масла, що замінювали їм парфуми.

Афінський акрополь
(реконструкція)

Давньогрецький одяг

3. Свята та дозвілля греків

Чотири рази на рік в Греції проходили свята, присвячені богу Діонісу. В містах та селах відбувалися святкові процесії, люди танцювали, співали пісні на його честь, зображали козлоногих сатирів-супутників Діоніса.

Вуличні процесії перейшли на спеціальні майдани-театри. Театральні вистави тривали протягом чотирьох днів зранку до ночі. Гроші на відвідування театрів давала держава.

Вільний час чоловіки проводили поза домом. Вони збиралися в невеличкі компанії, відвідували лазні, стадіони, зали для вчених бесід. Займалися спортивними вправами, брали участь у суперечках, розважалися бенкетами.

4. День афінського громадянина

Греки зазвичай вставали рано, на світанку. Перший сніданок був дуже скромним: кілька шматочків хліба, намочених у вині. Потім громадяни вирушали на головну міську площу — агору. Агора — центр торгівлі. Селяни привозили сюди боби, горох, цибуля, часник, оливи, інжир, виноград та інші овочі й фрукти, яйця, курей, м'ясо. Вечорами греки часто ходили в гості. Вони були людьми товариськими та гостинними. «Людина людині — божество», — свідчило прислів'я. Їжа поодиноці, за словами одного письменника, — це не обід, а годівля. Гості укладалися на ложа, де вони напівлежали-напівсиділи. Перед кожним ложем стояв окремий столик з частуванням: рибою та м'ясом зі всілякими овочами та приправами. Ложками користувалися рідко, виделок не було. Їли руками, які витирали м'якушкою хліба або спеціально приготованим тістом. Наприкінці трапези подавали солодкі пиріжки, мигдаль і фрукти. Тоді ще не знали ні чаю, ні кави, ні какао, ні пива. Пили тільки вино, змішане з водою: наливали в чашу одну частину вина і дві частини води або порівну вино й воду. Пити нерозбавлене вино, на думку греків, означало поводитися як варвари. Після трапези голови прикрашали вінками і здійснювали принесення богам. Чаші наповнювали вином, і починалася розмова на різні теми. Це могла бути серйозна суперечка про політику чи філософію. Але часто просто приємно проводили час — грали на лірі, читали вірші, розповідали веселі історії.

По-іншому жили бідні громадяни. Аристофан описує, як бідняки починали свій день: «З вранішньої пісні півнів піднімаються всі на роботу — ткачі, пічники, кушніри, мірошники, гончарі, столяри, малярі...». Ці люди не проводили весь ранок на агорі, не вели філософських бесід. Основною їжею бідняків були ячмінна юшка і коржі з ячмінного борошна, дрібна рибка, дешеве вино.

Трапеза

Театр